

CITY OF CAPE TOWN
ISIXEKO SASEKAPA
STAD KAAPSTAD

ELECTRICITY SUPPLY AMENDMENT BY- LAW, 2017

**APPROVED BY COUNCIL : 05 DECEMBER 2017
C09/12/17**

**PROMULGATED 11 MAY 2018
PG 7927; LA 55818**

CITY OF CAPE TOWN

Annexure A**CITY OF CAPE TOWN****ELECTRICITY SUPPLY AMENDMENT BY-LAW, 2017****GENERAL EXPLANATORY NOTE;**

[] words in bold square brackets indicate omissions from existing enactments.

_____ words underlined with solid line indicate insertions in existing enactments

To amend the City of Cape Town Electricity Supply By-law, 2010, so as to substitute a definition; to effect certain textual changes; to insert a short title and to provide for matters incidental thereto.

BE IT ENACTED by the Council of the City of Cape Town, as follows: —

Amendment of section 1 of the City of Cape Town Electricity Supply By-law, 2010

1. Section 1 of the City of Cape Town Electricity Supply By-law, 2010 (hereinafter referred to as the principal By-law), is hereby amended by—

(a) the substitution for the definition of “**consumer**” of the following definition:

“ ‘ **consumer**’ in relation to premises means-

[(a) for supply agreements existing prior to the promulgation of this by-law means—]

(i) any occupier thereof **[or any other person with whom the Service Provider has entered into an agreement to supply or is actually supplying electricity thereat];**

(ii) **[if such premises are not occupied,]** any person who has a valid existing agreement with the Service Provider for the supply of electricity to such premises; or

(iii) **[if there is no such person or occupier,]** the owner of the premises[;].

[(b) for supply agreements entered into after the promulgation of this by-law means the owner of the premises or his or her designated proxy.]”.

Substitution of section 5 of the City of Cape Town Electricity Supply By-law, 2010

2. The following section is hereby substituted for section 5 of the principal By-law:

“5. Electricity Supply

(1) Where an agreement for the supply of electricity has been entered into with the Service Provider, such agreement together with the provisions of this By-law shall in all respects govern such supply.

(2) Where an agreement for the supply of electricity has not been entered into with the Service Provider, the provisions of this By-law shall in all respects govern such supply.

(3) Where the Service Provider provides a supply to any premises, the Service Provider must recover the electricity charges from all or any of the following persons who may be held liable for the full amount of electricity charges incurred on such premises —

- a) any occupier of such premises;
- b) any person who has a valid existing agreement with the Service Provider for the supply of electricity to such premises; or
- c) the owner of such premises.

(4) The occupier of the premises shall be solely liable for charges and fees in informal settlements.

(5) No consumer shall be liable for electricity charges incurred prior to the coming into effect of the amendment of the By-law where the consumer was not liable for such charges prior to the amendment of the By-law.”.

Amendment of section 8 of the City of Cape Town Electricity Supply By-law, 2010

3. Section 8 of the principal By-law is hereby amended by—

(a) the substitution for subsection (1) of the following subsection:

“(1) Application for **[the] a new supply or the modification of an existing supply** of electricity shall be made in writing **and be signed** by the **[prospective consumer] owner** of the premises or his or her duly authorised proxy on the prescribed application form obtainable **[at the office of] from** the Service Provider**[,and].** **I[t]he notified maximum demand [in kVA, required] requested** for the installation **as well as all other information required in the application form [shall] must be [stated therein] provided.** Such application shall be made as early as possible before the supply of electricity is required in order to facilitate the work of the Service Provider.”.

Amendment of section 27 of the City of Cape Town Electricity Supply By-law, 2010

4. Section 27 of the principal By-law is hereby amended by—

(a) the addition of the following subsection:

“(6) Any alterations required to the Service Provider's supply mains shall be at the applicant's cost.”.

Substitution of section 36 of the City of Cape Town Electricity Supply By-law, 2010

5. The following section is hereby substituted for section 36 of the principal By-law:

“36. Substation accommodation

(1) The Service Provider may, on such conditions as may be deemed fit by the Director, require the owner to provide and maintain accommodation which shall constitute a substation and which shall consist of a separate building or a room or rooms within a building to be used exclusively for the purpose of housing high, medium or low voltage cables and switchgear, transformers and other equipment necessary for the supply of electricity.

(2) The substation accommodation shall comply with specified requirements and dimensions determined by the Service Provider and shall incorporate adequate lighting, ventilation, fire prevention and fire extinguishing measures. In the case of a substation within a room or rooms, the cost of maintaining the fixed installation will be the property owner's responsibility.

(3) The substation accommodation shall be situated on ground floor level and provide 24-hour, unhindered access directly from a public road for purposes connected with the operation and maintenance of the equipment. Unhindered vehicular access to the substation entrance door from the adjacent public road shall be ensured.

(4) The Service Provider shall have the right to supply its own networks and provide electricity services to consumers other than the consumer on whose property the substation is located from its own equipment installed in such accommodation.

(5) If additional accommodation is required by the Service Provider to supply its own networks, such additional accommodation shall be provided by the owner at the cost of the Service Provider.

(6) Should the substation be required to provide electricity services to consumers other than the consumer on whose property the substation is located, the Service Provider may require—

(a) in the case of a substation building, that the land on which the substation is located be subdivided from the parent property and registered in favour of the City of Cape Town. If the provision of the substation is a condition of subdivision, the owner shall not be entitled to any compensation for the subdivided land on which the substation is located. If the provision of the substation is a condition of supply, the owner shall be entitled to compensation by the Service Provider for the value of the land and the substation building in proportion to the portion used to provide electricity services to other consumers.

(b) in the case of a substation room or rooms within a building of the owner's that is used for other purposes, that a servitude be registered in favour of the Service Authority, protecting the rights of the Service Provider with respect to the volume taken up by the substation room or rooms. The owner shall be entitled to compensation by the Service Provider for the value of the servitude covering the substation room or rooms in proportion to the portion used to provide electricity services to other consumers.

(7) The Director may instruct the owner to relocate, with reasonable dispatch and at the cost of the owner, the substation accommodation to a new position where in the opinion of the Director, the accommodation—

- a) is no longer readily accessible;
- b) has become a danger to life or property; or
- c) has for justifiable reasons become unsuitable.

(8) Existing servitudes must be cancelled and new servitudes must be registered in favour of the Service Provider, where required, at the cost of the owner.”

Substitution of section 44 of the City of Cape Town Electricity Supply By-law, 2010

6. The following section is hereby substituted for section 44 of the principal By-law:

“44. Change of consumer

(1) Two full working days’ notice in writing shall be given to the Service Provider of the intention to discontinue using the electricity supply. The consumer shall remain liable for such supply until the supply is terminated by the Service Provider.

(2) Where premises are fitted with pre-payment meters, any existing electricity supply agreement will terminate on change of ownership of the premises and the new owner shall replace the previous owner as the consumer.

(3) Where premises are not fitted with pre-payment meters, any existing electricity supply agreement will not terminate on change of ownership of the premises, although the new owner shall replace the previous owner as the consumer.

(4) The Director may impose conditions, which may include the withholding of the electricity supply to premises, in cases where the previous consumer’s electricity account at that premises is in arrears.”

Amendment of section 62 of the City of Cape Town Electricity Supply By-law, 2010

7. Section 62 of the principal By-law is hereby amended by—

(a) by the substitution for subsection (1) of the following subsection:

“(1) Any person who contravenes any of the provisions of sections 5, 7, 13, 14, 20, 25, 26, 27, 29 **[and]**, 30 and 39 of this by-law shall be guilty of an offence.”

Insertion of Short Title in the City of Cape Town Electricity Supply By-law, 2010

8. The following section is hereby inserted in the principal By-law after section 63:

64. "Short Title

This By-law is called the City of Cape Town Electricity Supply By-law, 2010."

Short title and commencement

9. This By-law is called the City of Cape Town Electricity Supply Amendment By-law, 2017, and comes into operation three months after the date of promulgation in the Provincial Gazette.

STAD KAAPSTAD

KONSEPWYSIGINGSVERORDENING OP ELEKTRISITEITVOORSIENING, 2017

ALGEMENE VERDUIDELIKENDE NOTA:

[] woorde in vetdruk tussen vierkantige hakies dui weglatings uit bestaande bepalings aan.

_____ woorde wat onderstreep is, dui invoegings in bestaande bepalings aan.

Om die Stad Kaapstad: Verordening op Elektrisiteitsvoorsiening, 2010, te wysig ten einde 'n woordoms krywing te vervang; om sekere tekstuele veranderinge aan te bring; om 'n kort titel in te voeg en om voorsiening te maak vir aangeleenthede wat daarmee gepaardgaan.

HIERMEE WORD soos volg deur die Raad van die Stad Kaapstad VERORDEN: —

Wysiging van artikel 1 van die Stad Kaapstad: Verordening op Elektrisiteitsvoorsiening, 2010

1. Artikel 1 van die Stad Kaapstad: Verordening op Elektrisiteitsvoorsiening, 2010 (hierna die hoofverordening genoem), word hiermee gewysig—

(a) deur die vervanging van die woordoms krywing vir “**verbruiker**” met die volgende woordoms krywing:

“ **‘verbruiker’** met betrekking tot 'n perseel-

[(a) in geval van voorsieningsooreenkomste van voor die uitvaardiging van hierdie verordening—]

(i) enige okkupeerder van die perseel **[of enige ander persoon met wie die diensverskaffer ooreengekom het om elektrisiteit aan die perseel te voorsien, of dit inderdaad reeds daar voorsien];**

(ii) **[indien sodanige perseel nie geokkupeer word nie,]** enige persoon met 'n geldige bestaande ooreenkoms met die diensverskaffer vir die voorsiening van elektrisiteit aan sodanige perseel; of

(iii) **[indien daar geen sodanige persoon of okkupeerder is nie,]** die eienaar van die perseel[;].

[(b) vir voorsieningsooreenkomste wat ná die uitvaardiging van hierdie verordening aangegaan word, die eienaar van die perseel, of sy/haar aangewese gevolmagtigde.]”.

Vervanging van artikel 5 van die Stad Kaapstad: Verordening op Elektrisiteitsvoorsiening, 2010

2. Die volgende artikel vervang hiermee artikel 5 van die hoofverordening:

“5. Elektrisiteitsvoorsiening

- (1) Waar 'n ooreenkoms vir elektrisiteitsvoorsiening aangegaan is met die diensverskaffer, moet sodanige ooreenkoms tesame met die bepalings van hierdie verordening sodanige voorsiening in alle opsigte bepaal.
- (2) Waar 'n ooreenkoms vir elektrisiteitsvoorsiening nie aangegaan is met die diensverskaffer nie, moet die bepalings van hierdie verordening sodanige voorsiening in alle opsigte bepaal.
- (3) Waar die diensverskaffer elektrisiteit voorsien aan enige perseel kan—
a) enige okkupeerder van sodanige perseel;
b) enige persoon met 'n geldige bestaande ooreenkoms met die diensverskaffer vir die elektrisiteitsvoorsiening aan sodanige perseel;
of
c) die eienaar van sodanige perseel,
aanspreeklik gehou word vir elektrisiteitskoste wat op sodanige perseel aangegaan is.
- (4) Die okkupeerder van die perseel sal alleen aanspreeklik wees vir kostes en fooie in informele nedersettings.
- (5) Geen verbruiker sal aanspreeklik wees vir elektrisiteitskoste wat aangegaan is voor die inwerkingtreding van die wysiging van die verordening waar die verbruiker nie aanspreeklik was vir sodanige kostes voor die wysiging van die verordening nie.”.

Wysiging van artikel 8 van die Stad Kaapstad: Verordening op Elektrisiteitsvoorsiening, 2010

3. Artikel 8 van die hoofverordening word hiermee gewysig—

- (a) deur die vervanging van subartikel (1) deur die volgende subartikel:

“(1) 'n [Voornemende verbruiker] Eienaar van die perseel of sy/haar aangewese gevolmagtigde moet skriftelik op die voorgeskrewe aansoekvorm, wat [by die kantoor van] by die diensverskaffer beskikbaar is, om 'n nuwe elektrisiteitsvoorsiening of die wysiging van 'n bestaande elektrisiteitsvoorsiening aansoek doen en dit onderteken [, en]. D[d]ie aangeduide maksimum vraag soos aangevra vir die installasie [in kVA] sowel as alle ander inligting soos vereis in die aansoekvorm moet [in die aansoek] vermeld word. Die aansoeker moet die aansoek indien so lank as moontlik voordat hy/sy die elektrisiteitstoevoer verlang, ten einde die diensverskaffer se werk te vergemaklik.”.

Wysiging van artikel 27 van die Stad Kaapstad: Verordening op Elektrisiteitsvoorsiening, 2010

4. Artikel 27 van die hoofverordening word hiermee gewysig—

- (a) deur die byvoeging van die volgende subartikel:

“(6) Enige veranderings soos vereis aan die diensverskaffer se hoofleiding sal vir die aansoeker se onkoste wees.”.

Vervanging van artikel 36 van die Stad Kaapstad: Verordening op Elektrisiteitsvoorsiening, 2010

5. Die volgende artikel vervang hiermee artikel 36 van die hoofverordening:

“36. Substasieomsluiting

(1) Die diensverskaffer kan, op sodanige voorwaardes as wat die direkteur nodig ag, van die eienaar vereis om ’n omsluiting te voorsien en in stand te hou wat ’n substasie sal uitmaak, en wat uit ’n afsonderlike gebou of ’n kamer of kamers in ’n gebou bestaan wat uitsluitlik gebruik word vir die berging van hoë-, medium- of laespanningkabels en -skakeltuie, transformators en ander toerusting wat nodig is vir die voorsiening van die elektrisiteit.

(2) Die substasieomsluiting moet aan die vereistes en afmetings voldoen wat die diensverskaffer bepaal, en moet oor voldoende verligtings-, belugtings-, brandvoorsorg- en brandblussingsmaatreëls beskik. In die geval van ’n substasie in ’n kamer of kamers sal die koste om die vaste installasie in stand te hou die eienaar van die eiendom se verantwoordelikheid wees.

(3) Die substasieomsluiting moet op grondvlak wees en onbepaalde 24-uur-toegang direk vanaf ’n openbare pad verskaf vir doeleindes wat met die werking en instandhouding van die toerusting verband hou. Onbepaalde toegang vir voertuie tot die substasie-ingang vanaf die aanliggende openbare pad moet verseker word.

(4) Die diensverskaffer het die reg om, via sy eie toerusting wat in sodanige omsluiting geïnstalleer is, sy eie leidingsnet van elektrisiteit te voorsien en om elektrisiteitsdienste aan verbruikers te verskaf buiten die verbruiker op wie se eiendom die substasie geleë is.

(5) Indien die diensverskaffer ’n bykomende omsluiting benodig om sy eie leidingsnet van elektrisiteit te voorsien, moet die eienaar sodanige bykomende omsluiting op die onkoste van die diensverskaffer voorsien.

(6) Indien die substasie sou vereis word om elektrisiteitsdienste te voorsien aan verbruikers buiten die verbruiker op wie se eiendom die substasie geleë is, kan die diensverskaffer vereis—

(a) in die geval van ’n substasiegebou, dat die grond waarop die substasie geleë is, onderverdeel word van die hoofeiendom en ten behoeve van die Stad Kaapstad geregistreer word. Indien die voorsiening van die substasie ’n voorwaarde van onderverdeling is, sal die eienaar nie geregtig wees op enige vergoeding vir die onderverdeelde grond waarop die substasie geleë is nie. Indien die voorsiening van die substasie ’n voorwaarde van elektrisiteitsvoorsiening is, sal die eienaar geregtig wees op vergoeding deur die diensverskaffer vir die waarde van die grond en die substasiegebou in verhouding tot die gedeelte wat gebruik is om elektrisiteitsdienste aan ander verbruikers te voorsien.

(b) in die geval van ’n substasiekamer of -kamers in ’n gebou van die eienaar wat vir ander doeleindes gebruik word, dat ’n serwituuat ten behoeve van die diensverskaffer geregistreer word, wat die regte van die diensverskaffer beskerm ten opsigte van die ruimte wat die substasiekamer of -kamers in beslag neem. Die eienaar sal geregtig wees op vergoeding deur die diensverskaffer vir die waarde van die serwituuat wat die substasiekamer of -kamers dek in verhouding tot die

gedeelte wat gebruik is om elektrisiteitsdienste aan ander verbruikers te voorsien.

- (7) Die direkteur kan die eienaar opdrag gee om die substasieomsluiting so gou moontlik en op die eienaar se onkoste na 'n nuwe ligging te verskuif waar die omsluiting na die direkteur se oordeel—
- a) nie meer maklik toeganklik is nie;
 - b) lewe of eiendom in gevaar stel; of
 - c) om regverdigbare redes nie meer geskik is nie.

- (8) Bestaande serwitute moet gekanselleer word en nuwe serwitute moet ten behoeve van die diensverskaffer, soos vereis, op die eienaar se onkoste geregistreer word.

Vervanging van artikel 44 van die Stad Kaapstad: Verordening op Elektrisiteitsvoorsiening, 2010

6. Die volgende artikel vervang hiermee artikel 44 van die hoofverordening:

“44. Verandering van verbruiker

(1) Die diensverskaffer moet twee volle werksdae skriftelike kennisgewing ontvang van die voorneme om gebruik van die elektrisiteitstoever te beëindig. Die verbruiker sal aanspreeklik bly vir sodanige elektrisiteitsvoorsiening totdat die toever deur die diensverskaffer beëindig word.

(2) Waar persele met voorafbetaalmeters toegerus is, sal enige bestaande elektrisiteitsvoorsieningsooreenkoms ten tyde van verandering van eienaarskap van die perseel beëindig word en die nuwe eienaar sal die vorige eienaar as die verbruiker vervang.

(3) Waar persele nie met voorafbetaalmeters toegerus is nie, sal enige bestaande elektrisiteitsvoorsieningsooreenkoms nie ten tyde van verandering van eienaarskap van die perseel beëindig word nie, alhoewel die nuwe eienaar die vorige eienaar as die verbruiker sal vervang.

(4) Die direkteur kan voorwaardes oplê, wat die weerhouding van elektrisiteitstoever na 'n perseel insluit, in gevalle waar die vorige verbruiker se elektrisiteitsrekening by daardie perseel agterstallig is.”.

Wysiging van artikel 62 van die Stad Kaapstad: Verordening op Elektrisiteitsvoorsiening, 2010

7. Artikel 62 van die hoofverordening word hiermee gewysig—

(a) deur die vervanging van subartikel (1) deur die volgende subartikel:

“(1) Enige persoon wat enige van die bepalings van artikel 5, 7, 13, 14, 20, 25, 26, 27, 29 **[en]**, 30 en 39 van hierdie verordening oortree, is skuldig aan 'n misdryf.”.

Invoeging van kort titel in die Stad Kaapstad: Verordening op Elektrisiteitsvoorsiening, 2010

8. Die volgende artikel word hiermee in die hoofverordening ná artikel 63 ingevoeg:

64. “Kort titel

Hierdie verordening staan bekend as die Stad Kaapstad: Verordening op Elektrisiteitsvoorsiening, 2010.”

Kort titel en aanvang

9. Hierdie verordening staan bekend as die Stad Kaapstad: Verordening op Elektrisiteitsvoorsiening, 2017, en tree in werking drie maande ná die datum van afkondiging in die *Provinsiale Koerant*.

ISIXEKO SASEKAPA

UMTHETHO KAMASIPALA WEZILUNGISO WOBONELELO NGOMBANE, 2017

INGCACISO-GABALALA:

[] amagama akwizikwere ezingqindilili abonisa izinto ezicinyiweyo kwimithetho ekhoyo

_____ amagama akrwelele umgca abonisa izinto ezifakelweyo kwimithetho ekhoyo

Ukwenza izilungiso kuMthetho woBonelelo ngoMbane weSixeko saseKapa ka-2010, ukutshintsha ingcaciso; ukwenza utshintsho kwiindawana ezithile apha kuxwebhu; ukufakelela isihloko esifutshane kunye nokuchaza ngemicimbi ehambelana noko.

MAWUPHUNYEZWE liBhunga leSixeko saseKapa ngolu hlobo lulandelayo: —

Ukwenziwa kwezilungiso kwicandelo 1 loMthetho kaMasipala woBonelelo ngoMbane weSixeko saseKapa 2010

1. Icandelo 1 loMthetho kaMasipala woBonelelo ngoMbane weSixeko saseKapa 2010 (ekubhekiswe kuwo apha njengoMthetho-ngqangi), lenziwa izilungiso ngokuthi—

(a) endaweni yenkcazelo yo“**msebenzisi-nkonzo**” kufakwe le nkcazelo ilandelayo:

“ ‘ **umsebenzisi-nkonzo**’ xa kubhekiswa kumasango uthetha-

[(a) malunga nezivumelwano zobonelelo ezikhoyo ngaphambi kobhengezo lwalo Mthetho kaMasipala kuthetha —]

(i) **nawuphi na umntu ohlala apho [nawuphi na umntu ohlala apho okanye nawuphi na umntu ongomnye uMboneleli weNkonzo obenesivumelwano okanye obebonelela ngombane kweso sakhiwo];**

(ii) **[ukuba eso sakhiwo asihlali mntu,] nabani na onesivumelwano esikhoyo esisebenzayo sobonelelo ngombane esenziwe noMboneleli-Nkonzo kweso sakhiwo; okanye**

(iii) **[ukuba akukho mntu unjalo okanye mntu uhlala apho,] umnini wesakhiwo[;].**

[(b) ngezivumelwano zobonelelo ezenziwe emva kobhengezo lwalo Mthetho kaMasipala uthetha umnini sakhiwo okanye umntu omiselwe nguye.]”.

Ukutshintshwa kwecandelo 5 loMthetho kaMasipala woBonelelo ngoMbane weSixeko saseKapa 2010

2. Eli candelo lilandelayo lingena endaweni yecandelo 5 loMthetho-Ngqangi:

“5. Ubonelelo ngoMbane

(1) Apho kungenwe kwisivumelwano sobonelelo ngombane kunye noMboneleli-Nkonzo, eso sivumelwano kunye nemiqathango yalo Mthetho kaMasipala yiyo eya kuthi ilawule ubonelelo lwaloo mbane.

(2) Apho kungekho sivumelwano sobonelelo ngombane ekungenwe kuso noMboneleli-Nkonzo, kuya kuthi kusebenze imiqathango yalo Mthetho kaMasipala yobonelelo ngombane.

(3) Apho uMboneleli-Nkonzo ebonelela ngombane kuso nasiphi na isakhiwo—

a) nawuphi na umntu ohlala kweso sakhiwo;

b) nawuphi na umntu onesivumelwano esisasebenzayo noMboneleli-Nkonzo sokubonelela ngombane kweso sakhiwo; okanye

c) umnini weso sakhiwo,

usenokuba noxanduva lweentlawulo zombane osetyenziswe kweso sakhiwo.

(4) Umntu ohlala kweso sakhiwo iya kuba nguyeyedwa ohlawulwa iimali nemirhumo yamatyotyombe alapho.

(5) Akukho msebenzisi-nkonzo oya kuba noxanduva lokuhlawulwa iintlawulo zombane eziye zafuneka phambi kokuba kuqale ukusebenza izilungiso zalo Mthetho kaMasipala apho loo msebenzisi-nkonzo ebengasebenzisanga mbane phambi kokwenzwa kwezilungiso zalo Mthetho kaMasipala.”.

Ukwenziwa kwezilungiso kwicandelo 8 loMthetho kaMasipala woBonelelo ngoMbane weSixeko saseKapa 2010

3. Icandelo 8 loMthetho-Ngqangi lenziwa izilungiso—

(a) ngokutshintsha icandelwana (1) ze kufakelwe eli candelwana lilandelayo:

“(1) Isicelo esitsha sobonelelo lombane okanye utshintsho kubonelelo-mbane olukhoyo siya kuthi senziwe ngembalelwano ze sisayinwe [ngulowo uza kuba ngumsebenzisi-nkonzo] ngumnini wesakhiwo okanye loo mntu amnike igunya lokusayina kwifomu yesicelo elungiselelwe oko efaneka [kwiofisi]

kuMboneleli-Nkonzo [,kaye]._ nosetyenziso-mbane olona luninzi oluceliweyo luya kuchazwa kwakule fomu [,ngokwee-kVA,] ukulungiselela ufakelo kunye naziphi na ezinye iinkcukacha ezifuniweyo kwifomu yesicelo[ezichazwe apho].

Isicelo esilolu hlobo siza kwenziwa kwangethuba kangangoko kunakho ngaphambi kokufuna ukubonelelwa ngombane ukuze oko kuncedisane nomsebenzi woMboneleli weNkonzo. ”.

Ukwenziwa kwezilungiso kwicandelo 27 loMthetho kaMasipala woBonelelo ngoMbane weSixeko saseKapa 2010

4. Icandelo 27 loMthetho-Ngqangi lenziwa izilungiso—

(a) ngokuthi kongezwe kweli candelo lilandelayo:

“(6) lindleko zalo naluphi utshintsho olufunwa nguMboneleli-Nkonzo kwiintambo zombane ziya kuhlawulwa ngumfaki-sicelo.”.

Ukutshintshwa kwecandelo 36 loMthetho kaMasipala woBonelelo ngoMbane weSixeko saseKapa 2010

5. Eli candelo lilandelayo lingena endaweni yecandelo 36 loMthetho-Ngqangi:

“36. Indawo yesitishana

(1) UMboneleli weNkonzo angafuna ukuba umnini abonelele kwaye agcine kwimo efanelekileyo indawo yesitishana, ngokwemiqathango ebonwe ifanelekile nguMlawuli, ndawo leyo iza kuba negumbi okanye amagumbi azimeleyo aza kusetyenziselwa kuphela injongo zokugcina iingcingo-mbane zamandla ombane aphezulu, aphakathi okanye aphantsi kunye nesixhobo sokuvula nokucima umbane, izitshintshi-mbane kunye nezinye izixhobo ezidingekayo zobonelelo ngombane.

(2) Indawo yesitishana iza kuhamba ngokweemfuno kunye nemilinganiselo emiselwe nguMboneleli weNkonzo kwaye iza kubandakanya ukhanyiso olufanelekileyo, imingxuma yokungena nokuphuma umoya, ubonelelo lokuthintela kunye nokucima umlilo. Kwimeko yesitishana esingaphakathi kwigumbi okanye kumagumbi, iindleko zokusimenteyina iya kuba zezomnini-propati.

(3) Isitishana siza kumiswa kumgangatho ophantsi kwindawo efikeleleka ngokukhululekileyo, ngokwaneleyo nangaphandle kothinteleko ngalo lonke ixesha ngenjongo ezinxulumene nokusebenza kwanokugcinwa kwesixhobo sikwimo efanelekileyo. Kuya kuqinisekiswa ufikeleleko lwesithuthi kwisango lokungena kwisitishana kwindlela esecaleni kwesakhiwo.

(4) UMboneleli-Nkonzo uya kuba nelungelo lokubonelela ngeenethiwekhi zakhe ze abonelele ngeenkono zombane kubasebenzisi-nkonzo ngaphandle komsebenzisi-nkonzo wepropati ekubekwe kuyo isitishana kwizixhobo ezilapho.

(5) Ukuba uMboneleli-Nkonzo udinga enye indawo eyongezelelekileyo ukubonelela ngeenethiwekhi zakhe, loo ndawo yongezelelekileyo iya kunikezwa ngumnini-propati ze iindleko zihlawulwe nguMboneleli-Nkonzo.

(6) Ukuba uMboneleli-Nkonzo udinga enye indawo eyongezelelekileyo ukubonelela ngeenkono zombane kubasebenzisi-nkonzo ngaphandle komsebenzisi-nkonzo wepropati ekubekwe kuyo isitishana, uMboneleli-Nkonzo angadinga—

(a) kwimeko yesakhiwo sesitishana, ukuba umhlaba onesakhiwo wahlulahlulwe kwipropati engundoqo ze ubhaliswe kwiSixeko saseKapa. Ukuba umqathango wesitishana unemvume yolwahlulahlulo, umnini-propati akasayi kufumana mbuyekezo ngomhlaba owahlula-hluliweyo ekubekwe kuwo isitishana. Ukuba ubonelelo lwesitishana lulolunye lwemiqathango yobonelelo-ngombane, umnini-propati uya kuba nelungelo lokufumana imbuyekezo kuMboneleli-Nkonzo yexabiso lomhlaba nelesakhiwo sesitishana ngokuhambelana nenxalenye esetyenzisiweyo ukubonelela iinkono zombane kwabanye abasebenzisi-nkonzo.

(b) kwimeko yegumbi okanye amagumbi esitishana angaphakathi kwisakhiwo somnini-propati esisetyenziselwa ezinye izinto, kufuneka kubhaliswe ubunini bepropati omabube bobukaGunyaziwe weNkonzo, ukukhusela amalungelo oMboneleli-Nkonzo kumthamo othathwe ligumbi okanye ngamagumbi esitishana. Umnini-propati uya kuba nelungelo lokufumana imbuyekezo esuka kuMboneleli-Nkonzo yexabiso lepropati yegumbi okanye amagumbi esitishana ngokuhambelana

nenxalenye esetyenzisiweyo ukubonelela iinkonzo zombane kwabanye abasebenzisi-nkonzo.

- (7) Umlawuli angayalela umnini-propati ukuba aye kwenye indawo, anikwe izizathu ezivakalayo nexesha elaneleyo ngeendleko zomnini-propati, apho ngokombono woMlawuli, indawo leyo akuyo —
- ingasafikeleleki;
 - iyingozi kubomi babantu okanye kwipropati; okanye
 - ngezizathu ezivakalayo, ingasakulungelanga ukusebenza.

- (8) Amalungelo obunini-propati akhoyo kufuneka acinywe ze kubhaliswe amatsha anikwa uMboneleli-Nkonzo, apho kuyimfuneko, ngeendleko zomnini-propati.

Ukutshintshwa kwecandelo 44 loMthetho kaMasipala woBonelelo ngoMbane weSixeko saseKapa 2010

6. Eli candelo lilandelayo lingena endaweni yecandelo 44 loMthetho-Ngqangi:

“44. Ukutshintsha komsebenzisi-nkonzo

- (1) Isaziso esibhaliweyo seentsuku zokusebenza ezipheleleyo ezimbini senjongo zokuyeka ukulusebenzisa ubonelelo lombane siya kunikwa uMboneleli weNkonzo. Umsebenzisi-nkonzo uya kuba noxanduva lobonelelo-mbane de lupheliswe nguMboneleli-Nkonzo.
- (2) Apho isakhiwo sisebenzisa imitha yombane wekhadi, nasiphi isivumelwano esikhoyo sobonelelo ngombane siya kuphela xa kutshintsha ubunini bendawo enesakhiwo yaye umnini-sakhiwo omtsha uya kungena endaweni yalowo ebengumnini-ndawo ngaphambi njengomsebenzisi-nkonzo.
- (3) Apho isakhiwo singafakwanga imitha yombane wekhadi isivumelwano esikhoyo sobonelelo ngombane asisayi kupheliswa xa kutshintshwa ubunini besakhiwo, noxa umnini-sakhiwo omtsha eya kungena endaweni yalowo ebengumnini-ndawo ngaphambili njengomsebenzisi-nkonzo.
- (4) Umlawuli angabeka imiqathango, enokubandakanya ukurhoxisa ubonelelo lombane, kwimeko apho i-akhawunti yomsebenzisi-nkonzo wombane wangaphambili kweso sakhiwo isemva.”

Ukwenziwa kwezilungiso kwicandelo 62 loMthetho kaMasipala woBonelelo ngoMbane weSixeko saseKapa 2010

7. Icandelo 62 loMthetho-Ngqangi lenziwa izilungiso—

- (a) ngokutshintsha icandelwana (1) ze kufakelwe eli candelwana lilandelayo:

“(1) Nawuphi na umntu owaphula nayiphi na imiqathango yamacandelo 5, 7, 13, 14, 20, 25, 26, 27, 29 **[kunye no]**, 30 no-39 alo Mthetho kaMasipala uya kuba netyala.”

Ukufakelwa kweSihloko eSifutshane kuMthetho kaMasipala woBonelelo ngoMbane weSixeko saseKapa, 2010

8. Eli candelo lilandelayo liyafakelwa kuMthetho-ngqangi emva kwecandelo 63:

64. "Isihloko eSifutshane

Lo Mthetho kaMasipala ubizwa ngokuba nguMthetho kaMasipala woBonelelo ngoMbane weSixeko saseKapa, 2010."

Isihloko eSifutshane nokuqala ukusebenza

- 9.** Lo Mthetho kaMasipala ubizwa ngokuba nguMthetho kaMasipala weZilungiso woBonelelo ngoMbane weSixeko saseKapa, 2017, yaye uya kuqala ukusebenza kwiinyanga ezintathu emva kokuba ubhengezwe kwiGazethi yePhondo.